

Christian Rabjerg Madsens tale ved maratondebat i folketings salen

Taler

Christian Rabjerg Madsen
Politisk ordfører for
Socialdemokratiet

Dato

19. januar 2023

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

»Det var ikke af egen fri vilje, at jeg ikke havde noget at stå op til, men jeg vil hellere lave ingenting, end at være et sted hvor jeg får at vide, at jeg er dum ... Jeg er tit blevet fortalt, at jeg nok ikke blev til noget særligt ... På den måde har jeg ofte været dømt ude, før jeg overhovedet blev lukket ind.«

Ordene er ikke mine, men Oliver Palmelunds. Oliver er 16 år gammel. Han har skiftet skole 5 gange og oplever med egne ord, at det nogle gange bliver »nogle virkelig lange dage, hvis man skal sidde stille fra 8 til 15«. Der er ikke nogen børn i Danmark, som bør opleve det, som Oliver har gennemlevet. Det er vores ansvar, det er vores opgave, men vi har talt for meget og handlet for lidt. De danske folkeskoler og børnehaver er rigtig gode for mange, men de er slet ikke gode nok for alle, og vi har svigtet Oliver, men desværre langt fra Oliver alene. Omkring 45.000 unge mellem 15 og 25 år står uden for fællesskabet, uden hverken uddannelse eller arbejde. Det kan vi ikke være bekendt.

Med den historiske regeringsdannelse i december har Danmark fået en bred regering, der har sat barren højt. Det er en regering, der har lovet at tage livtag med de vanskeligste strukturelle udfordringer i Danmark. En af de vanskeligste strukturelle udfordringer er, at vi har efterladt unge uden for fællesskabet, og faktisk peger Oliver selv på en del af løsningen. Han siger:

»Generelt tror jeg, at jeg er bedre end mange andre til at skrue i alt, der har en forbrændingsmotor ... Det er bare ikke noget, der bliver bemærket i skolen.«

Så siger han også:

»Hvis grundskolen var mere praktisk og knap så boglig, havde jeg nok haft en

bedre oplevelse, og mine skoleskift havde sikkert også været færre.«

Jeg er enig med Oliver. Det er på tide, at skolen i højere grad afspejler, hvad både Oliver og jo i virkeligheden også samfundet efterspørger: et større fokus på, hvordan man sliber, saver, skruer, skaber, og på, hvordan man i processen lærer både dansk og matematik. Folkeskolen skal være både for den læsende og lyttende dreng, for den praktiske og skabende pige og for Oliver. Vi skal skabe flere succeser, vi skal vise, at der er flere veje i uddannelsessystemet, og så skal vi frem for alt sikre, at flere starter på og flere gennemfører en erhvervsuddannelse – en erhvervsuddannelse, som selvfølgelig og samtidig skal være bedre i morgen, end den er i dag; væk med de der gamle Pedersenfræsere, og ind med nye femaksede CNC-maskiner, der ligner de maskiner, som de unge senere vil møde på de virksomheder, der skriger på flere unge kloge hoveder og hænder, sådan at de virksomheder kan skrue op for eksporten og skrue ned for antallet af gange, de må sige nej til ordrer, fordi de simpelt hen ikke kan bemande deres maskiner.

På samme vis er den største barriere for den grønne omstilling, men også for en værdigere ældrepleje ikke nødvendigvis kroner og øre, men at vi faktisk har for få mennesker, for få unge mennesker, der kan svejse fjernrørene sammen, opstille vindmøllen eller yde den fagligt velunderbyggede omsorg, som vores ældre fortjener. Vores økonomi, velfærden og fremtidens klima er derfor dybt afhængig af, at vi lykkes med at levere flere faglærte i fremtiden.

Den nye regering er født ind i en vanskelig tid. I et globalt perspektiv er de demokratiske værdier under pres; det ser vi i veletablerede demokratier, og det ser vi, når demokratisk indflydelse og demokratiske værdier presses tilbage af autoritære regimer. Af hensyn til vores børn og børnebørn er kampen for demokratiet og demokratiske værdier ikke en kamp, vi kan tillade os at bakke på. Først ramte pandemien, og så ændrede Ruslands brutale angrebskrig og overfald på Ukraine den europæiske sikkerhedssituation, hvilket skabte en energikrise, som så igen skubber voldsomt til inflationen, der meget vel kan ende i en europæisk økonomisk krise.

Danmark er en stærk økonomi, men vi er også en åben økonomi. Derfor bliver vi selvfølgelig som økonomi ramt, hvis den europæiske økonomi sætter i bakgear. Men vigtigere er det, at Danmark er et centralt medlem af den europæiske og vestlige familie, og derfor bliver vi ikke alene ramt – vi træder aktivt til, når vores og Vestens sikkerhed og tryghed er truet. Patriotiske og

modige ukrainere kæmper i øjeblikket både for vores værdier, men også for vores helt grundlæggende sikkerhed og tryghed. Det er en kamp mod tyranni, undertrykkelse og menneskefjendskhed, som vi også har et ansvar for at de ikke må tabe.

Prisen for vores og for vores børns sikkerhed er blevet højere, men det er – selvfølgelig, havde jeg nær sagt – en pris, som vi skal betale. Derfor er regeringen også en reformregering. Forslaget om store bededag har givet debat. Det kan jeg godt forstå; jeg tror, vi alle sammen holder af at være sammen med vores familier, og for nogle er bededagen også knyttet op på kirkelig aktivitet. Men som ansvarlige politikere kan det ikke nytte noget, at vi alene gør det, som føles rart. Vi bør gøre det, der er det rigtige i en situation med krig i Europa.

Jeg kan forstå, at en række af Folketingets partier har fremlagt bud på finansiering af løftet af forsvaret. Det er positivt, og det vil regeringen kigge nærmere på og tage en drøftelse af med partierne, men det er også vigtigt at få sagt, at bededagsforslaget ikke alene handler om finansiering. Det handler også om, at vi skal styrke den strukturelle beskæftigelse, og med forslaget styrkes den strukturelle beskæftigelse med 8.500 personer, og dermed gøres vores samfund også 10 mia. kr. rigere. Vi investerer det, der skal til, og som vi er forpligtet til, i vores forsvar, og med bededagsforslaget tager vi samtidig ansvar for at gøre det nemmere at rekruttere flere af dem, vi har allermost brug for. Det er sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, politibetjente og smede, for nu at nævne nogle. Tidligere regeringer har tilvejebragt finansiering ved at lade enkeltgrupper løfte regningen. Bededagsforslaget gør noget andet – det sikrer, at vi alle sammen løfter i flok.

Jeg har også lyttet mig til kritik fra fagbevægelsen. Den danske model er enestående og en af hovedforklaringerne på danske lønmodtageres gode forhold og danske virksomheders succes. Derfor er regeringsgrundlaget også fuld af eksempler på, at vi styrker den danske model – højere dagpenge for kernetropperne, permanent trepartsinstitution, 110 pct.s dagpenge under efteruddannelse, et annullationssøgsmål i forsvar for den danske model, øget fradrag på fagforeningskontingentet, for nu at nævne nogle – men med krigen tilbage i Europa er vi i en ekstraordinær situation, hvorfor vi også tager ekstraordinære skridt, så dansk økonomi forbliver stærk, også når prisen for vores fælles sikkerhed går opad, som den gør nu.

Regeringen har fra starten sagt, at den er blevet dannet for at træffe svære beslutninger i forhold til de store, men også vanskelige udfordringer, som de fleste af os jo godt ved findes. Det er udfordringer, som vi bredt set er enige om bør løses politisk, men som der ikke er nogen nemme løsninger på. Vi har sat verdens måske mest ambitiøse klimamål med klimaneutralitet i 2045 og 110 pct.s reduktion af vores udledninger i 2050, samtidig med at vi skal sætte turbo på implementeringen af vores 2030-mål. Vi vil beskytte grundvandet, skabe ny vild natur og mere ny skov, vi vil styrke dansk erhvervsliv og hjælpe dem, der rammes hårdest af de stigende priser, vi vil nedbringe ventelisterne og sikre en bedre og mere ensartet behandling på landets sygehuse, vi vil give et lønløft til offentligt ansatte, og vi vil skabe bedre erhvervsskoler. Vi vil forny kandidatuddannelserne og styrke muligheden for efteruddannelse. Vi skal sikre en folkeskole, der løfter flere, løfter bedre, hvor der er plads til flere, hvor vi skaber flere succeser, og hvor der også er plads til Oliver.

Det og meget andet skal fremføres og gennemføres indtil 2030. Det er et 2030, hvor vi samtidig bliver 125.000 flere ældre over 70 år og 50.000 flere børn under 7 år, og hvor Vesten og Danmark samtidig trues rent sikkerhedspolitisk. I regeringen skal vi måles på, om vi formår at løse de store udfordringer, vi har talt om i mange år, men som vi endnu ikke har formået at løse, fordi det *er* svært. Det er i sin essens derfor, vi har dannet en bred regering hen over midten. Men hvis det skal lykkes, og hvis målsætningerne skal være andet end indhold i skåltaler og åbningstaler, kræver det, at vi evner at prioritere. Det kræver, at vi tør træffe beslutninger, som giver debat på den korte bane, men som gør vores fantastiske land stærkere på den lange. Tak for ordet.

Så vil jeg på vegne af Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne oplæse følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at Danmark har fået en ny, bred regering, der vil tage fat på de substantielle udfordringer, landet står over for.

Regeringen vil sikre en stærk og robust økonomi, hvor pengene følger med velfærden, når der kommer flere ældre og børn, hvor det bedre kan betale sig at arbejde, hvor skatten samlet set nedbringes og den strukturelle beskæftigelse øges.

Regeringen vil endvidere bevæge Danmark hen til et velfærdssamfund med mere lokal frihed, selvbestemmelse og forandringskraft gennem otte reformspor. Herunder skal der gøres mere for de mange unge, der står uden for arbejdsmarkedet og uddannelse, så de bliver hjulpet til en bedre start på voksenlivet.

Folketinget ønsker endvidere at intensivere den nødvendige grønne omstilling, hvilket er påtrængende af hensyn til klimaet og behovet for at blive uafhængig af russisk energi. Samtidig vil regeringen fremrykke investeringerne i dansk sikkerhed og forsvar.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 1).

Tak for det. Jeg ser frem til en god debat.

Kilde

ft.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Debattale, Folketingstale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christian-rabjerg-madsens-tale-ved-maratondebat-i-folketingssalen>